

Uddybende notat om arbejdet i Sundhedsrådet og de forpligtende samarbejder

Sundhedsrådet er et politisk og fagligt forum med en vigtig rolle i forhold til at sætte folkesundheden på dagsordenen tværs af fagområder.

Sundhedsrådet har ansvaret for det grundlæggende strategiske folkesundhedsarbejde i kommunen, og Sundhedsrådet skal medvirke til, at der i organisationen tilføres den fornødne viden og evidens i forhold til hvad der virker. Sundhedsrådet har derfor også behov for, at der tilføres viden fra nationale, regionale og lokale arenaer om, hvad der skal til for at udvikle og realisere de lokale visioner på folkesundhedsområdet.

Det er vigtigt, at der i arbejdet i Sundhedsrådet tænkes i langsigtede resultater, og at der er fokus på involverende processer. I folkesundhedsarbejdet går der ofte lang tid før det er muligt at se resultaterne af en indsats og involvering af de berørte parter er nødvendig for at lykkes.

Arbejdsgrundlaget for Sundhedsrådet

For hver ny valgperiode arbejdes med visioner og målsætninger for arbejdet, som efterfølgende godkendes i Byrådet, men jævnfør ovenfor er det ikke sikkert, at resultaterne af en indsats kan opnås i en enkelt valgperiode. Sundhedsrådet skal arbejde for konkret implementering af folkesundhedsindsatserne i kommunen, ligesom Sundhedsrådet er ansvarlig for orientering af Byrådet om relevante udfordringer på folkesundhedsområdet.

Af kommunens vision for sundhedspolitikken fremgår det i denne periode indtil udgangen af 2022, at der skal arbejdes med "Sammen om sundhed – gennem hele livet" med målsætningerne: "Vi bidrager til gode rammer for trivsel og imødekommende fællesskaber" og "Vi bidrager til gode rammer for sunde valg i hverdagen og arbejder for mere lighed i sundhed".

Desuden er det i 2021 besluttet, at kommunen fremover har særligt fokus på 6 af FN's verdensmål:

<https://www.verdensmaalene.dk/>

Mål 3 handler omfatter sundhed og trivsel på verdensplan – og således også i Ringkøbing Skjern Kommune. Men også de øvrige udvalgte Verdensmål er også i høj grad relevante i arbejdet med folkesundhed ligesom arbejdet med folkesundhed også er relevant i arbejdet med de valgte verdensmål.

Til grund for Sundhedsrådets arbejde ligger også aktuelle nationale og regionale retningslinjer på folkesundhedsområdet, fx Den Regionale Sundhedsaftale.

Sundhedsrådets opgaver

Sundhedsrådet skal komme med anbefalinger til de politiske udvalg om sundhedspolitikken, samt andre relevante emner indenfor folkesundhed. Sundhedsrådet kan komme med anbefalinger til organisationen om, hvordan de politiske målsætninger på sundhedsområdet kan realiseres, og bør give anbefalinger til relevante politiske udvalg om (økonomisk) prioritering af folkesundhedsindsatsen.

Sundhedsrådet kan også komme med anbefalinger til nedsættelse af arbejdsgrupper i forbindelse med løbende nye udfordringer på folkesundhedsområdet. Herunder emner, der ligger udenfor det i sundhedspolitikken besluttede. Ligeledes kan der fra repræsentanter i Sundhedsrådet og de forpligtende samarbejder komme input til indsatser, der ikke nødvendigvis er med i sundhedspolitikken. Input til indsatser på folkesundhedsområdet kan fx komme fra aktuelle samfundsdebatter, aktuelle og relevante projektpuljer, input fra lokalt forenings- og erhvervsliv mm.

Der arbejdes ud fra et evidensbaseret grundlag og med faktuelle data som grundlag for indsatser. Data kan for eksempel komme fra befolkningsundersøgelser så som "Hvordan Har Du Det?", "Børne- og ungeprofilen" og øvrige relevante lokale data. Endvidere er Forebyggelsespakkerne et godt redskab til at udvælge indsatser/indsatsområder.

Sundhedsrådet skal have overblik over kommunens sundhedspolitik og de overordnede indsatser herunder.

I begyndelsen af en ny byrådsperiode afholdes en fælles introduktion for sundhedsrådet og medlemmer af de forpligtende samarbejder (se nedenfor). Introduktionen skal skabe overblik over organiseringen af Sundhedsrådet og de forpligtende samarbejder og opgaverne heri. Her startes også de indledende drøftelser af, hvilke emner, der kan indgå i den kommende sundhedspolitik. Direktøren med sundhed som tema, fagchefen for Sundhed & Omsorg og lederen af Sundhedscenter Vest er ansvarlige for afholdelse af introduktionen.

I løbet af det første år er Sundhedsrådets primære opgave at få igangsat drøftelser til udarbejdelse af den kommende Sundhedspolitik.

Praktiske forhold

Sundhedsrådet har 3 årlige møder i år 2-4 af en byrådsperiode. I år 1 vil der være flere møder, da der her skal udarbejdes en ny sundhedspolitik.

Møderne kan, når det er relevant, afholdes forskellige steder i kommunen, for at få relevante input til drøftelserne i Sundhedsrådet. Det kan eksempelvis være på et gymnasium, hvor eleverne kan inddrages i drøftelser om alkoholpolitik.

Medlemmer af Sundhedsrådet

Sundhedsrådet er bredt sammensat af såvel politikere, ledere fra forskellige faglige områder, erhvervsliv, borgerrepræsentanter samt ad hoc deltagelse i forbindelse med særlige udvalgte områder, hvor det giver mening at inddrage andre lokale videnspersoner.

Rådet består aktuelt af følgende:

- 1) 4 medlemmer af Byrådet, samt Borgmesteren, som er født medlem. Desuden har der været tradition for, men ikke et krav, at en af de 4 byrådsmedlemmer er formanden fra Social- og Sundhedsudvalget.
- 2) Den direktør, som har Sundhed som tema
- 3) Lederen af Sundhedscentret
- 4) Praksiskonsulenten fra kommunen
- 5) 1 faglig repræsentant fra hver af de forpligtende sundhedssamarbejder omtalt nedenfor
- 6) Fagchefen for Sundhed og Omsorg, hvis han/hun ikke er omfattet af pkt. 5
- 7) Tovholderne fra hvert af de forpligtende samarbejder
- 8) To borgerrepræsentanter

På første møde i Sundhedsrådet besluttet, hvem der skal være formand for Sundhedsrådet i den aktuelle valgperiode.

Ved første møde i Sundhedsrådet drøftes også Sundhedsrådets sammensætning og hvorvidt der evt. skal suppleres med flere medlemmer. Det kan fx være fagchefer fra andre end de allerede involverede fagområder, repræsentanter fra det lokale erhvervs- eller foreningsliv, repræsentanter fra lokale interesseorganisationer, fx Ældrerådet, Ungerådet, Handicaprådet eller Frivilligrådet.

Der inviteres efter behov diverse fagpersoner og oplægsholdere i forbindelse med særlige emner/temaer.

Rådet bistås af en sekretær fra Faglig drift & Udvikling.

Forpligtende samarbejde mellem Sundhedscentret og relevante fagområder

De forpligtende samarbejder er faste grupper, som er nedsat på tværs af fagområder. De forpligtende samarbejder skal drøfte sundhedsfremmende og forebyggende indsatser i relation til de samarbejde på tværs af pågældende fagområder. De forpligtende samarbejder har til opgave at komme med overordnede forslag til, hvordan målene i sundhedspolitikken samt øvrige ønsker til indsatsområder fra Sundhedsrådet kan realiseres med fokus på indsatser, der går på tværs af fagområder.

Drøftelserne i det forpligtende samarbejde skal blandt andet resultere i en årlig fremlæggelse til de relevante fagudvalg om, hvordan der arbejdes med folkesundhed i de berørte fagudvalgsområder.

De forpligtende samarbejder kan også selv komme med forslag til indsatsområder.

Der er etableret forpligtende sundhedssamarbejder på følgende områder:

1. Børn & Unge (Børn & Familie, Dagtilbud & Undervisning)
2. Beskæftigelse, Sundhed & Omsorg og Handicap & Psykiatri
3. Land, By & Kultur, LAG, DGI og Ringkøbing-Skjern Museum

Sundhedscenter Vest deltager i alle de forpligtende samarbejder og er tovholder, da det også er Sundhedscenter Vest, der er ansvarlig for opfølgning på indsatser i Sundhedspolitikken.

Sundhedsrådet kan etablere nye forpligtende samarbejder, hvis det er relevant.

I hvert samarbejdsforum deltager cirka 2 personer fra Sundhedscentret og 3-4 personer fra fagområderne. Det er væsentligt, at personer, som indgår i de forpligtende samarbejder kan arbejde med udvikling af indsatser med fokus på det tværfaglige samarbejde. Deltagere i de forpligtende samarbejder kan være fagchefer eller andre medarbejdere, som har kompetence til at bringe aftaler fra de forpligtende samarbejder tilbage til fagområdet.

I forhold til øvrige fagområder videreføres det nuværende mere ad hoc-prægede samarbejde. Det bør betones, at det er vigtigt, at alle fagområder indgår i folkesundhedsarbejdet, der hvor det er relevant.

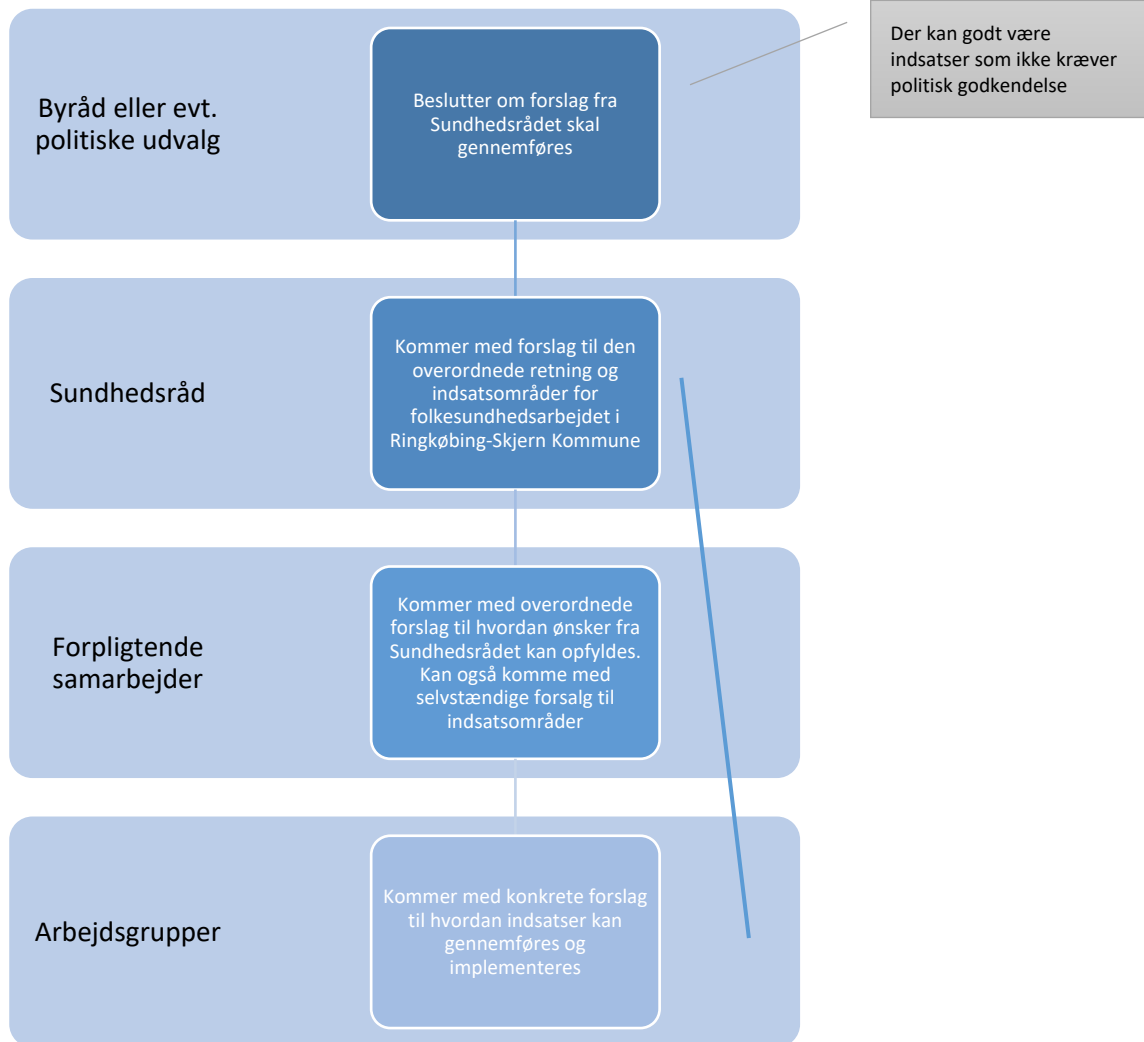
Der afholdes ca. fire årlige møder for de forpligtende samarbejder. Heraf planlægges to af møderne som fællesmøder for alle de forpligtende samarbejder. Mødekadencen i det første år i en byrådsperiode vil dog være anderledes og evt. med flere møder, da der her skal udarbejdes en ny sundhedspolitik.

Arbejdsgrupper

Både Sundhedsrådet og de forpligtende samarbejder har mulighed for at nedsætte arbejdsgrupper til at arbejde uddybende med en specifik indsats eller et specifikt emne. Arbejdsgrupperne kan ofte med fordel nedsættes på tværs af de eksisterende forpligtende samarbejder og evt. også med medarbejdere fra øvrige fagområder eller borgerrepræsentanter/lokale videnspersoner. Det er derfor vigtigt, at de forpligtende samarbejder mødes på tværs af hinanden for at koordinere at alle relevante fagområder og evt. øvrige personer er repræsenteret i de foreslåede indsatser.

Arbejdsgruppernes opgave vil være at komme med oplæg til hvordan en konkret indsats eller et specifikt emne kan realiseres og forslag til implementering.

Organisationsdiagram

Mødekalender år 2-4

Februar/marts: Møder i de enkelte forpligtende samarbejder

April: Møde i Sundhedsrådet

Maj/juni: Fællesmøde i de forpligtende samarbejder

August/september: Møder i de enkelte forpligtende samarbejder

Slut september: Møde i Sundhedsrådet

Oktober/november: Fællesmøde i de forpligtende samarbejder

December: Møde i Sundhedsrådet

Møder i arbejdsgrupperne planlægges løbende efter behov

Møder i år 1 af en byrådsperiode planlægges efter behov ifht. introduktion til deltagelse i Sundhedsrådet og de forpligtende samarbejder og i særlig grad drøftelserne vedrørende den kommende sundhedspolitik. Der kan i år 1 ved behov være mere end 3 møder i Sundhedsrådet og 4 møder i de forpligtende samarbejder eller alternativt møder med udvalgte repræsentanter fra Sundhedsrådet/de forpligtende samarbejder.

Revideret november/december 2021